

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра обліку і аудиту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Пашкевич М.С. _____

«___» _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальний захист працівника»

Галузь знань	Для всіх галузей
Спеціальність	Для всіх спеціальностей
Освітній рівень	бакалавр
Освітня програма	-
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	3 кредитів ECTS (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	7-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Усатенко Ольга Вікторівна

Шишкова Наталія Леонідівна

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальний захист працівника» для бакалаврів всіх спеціальностей / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. Обліку і аудиту. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 13 с.

Розробник – Усатенко О.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1. Шкали.....	7
6.2. Засоби та процедури	7
6.3. Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – ознайомлення студентів та засвоєння ними фундаментальних понять навчальної дисципліни; поглиблення, конкретизація та систематизація знань, засвоєних під час лекційних та семінарських занять та у процесі самостійної підготовки; контроль за якістю засвоєння студентами навчального матеріалу, виявлення прогалин у знаннях та їх подолання; формування у студентів наукових знань; формування у студентів критичного ставлення до новел законодавства у сфері соціального захисту працівника.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН 1	Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. Розуміти сутність та демонструвати знання державної політики у сфері зайнятості населення
ДРН 2	Знати і розуміти форми і системи оплати праці. Вміти розраховувати суму заробітної плати. Знати поняття аутсорингу та аутстафінгу
ДРН 3	Знати та вміти складати, аналізувати трудовий договір. Знати правила встановлення випробувального терміну. Знати та розуміти загальний порядок прийому на роботу окремих категорій працівників, тимчасових і сезонних працівників, інвалідів, неповнолітніх, сумісників. Вміти оформлювати та обліковувати трудові книжки. Знати поняття фрилансінгу, визначати його переваги та недоліки.
ДРН 4	Знати порядок звільнення з роботи. Знати підстави припинення трудового договору. Визначати права та обов'язки роботодавців та працівників.
ДРН 5	Знати поняття «Відпустки» та їх види. Знати порядок надання відпусток. Вміти розраховувати суму відпускних.
ДРН 6	Знати зміст основних нормативно – правові документи, які регулюють нарахування та виплату лікарняних. Знати порядок дій роботодавця, при отриманні лікарняного листа від працівника. Вміти розраховувати суму лікарняних.
ДРН 7	Вміти нараховувати заробітну плату, розраховувати суму утримань та суму нарахування єдиного соціального внеску. Розуміти облік, оподаткування та аудит операцій підприємств, пов'язаних з виплатою заробітної плати, відпустками, прийомом та звільненням працівників, лікарняними та іншими соціальними виплатами.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Правознавство	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	14	46	-	-	4	56
практичні	30	7	23	-	-	2	28
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	90	21	69	-	-	6	84

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН 1	1 Політика держави у сфері зайнятості населення	12
	Безробіття в Україні	
	Добровільне безробіття. Безробіття очікування. Зареєстроване безробіття. Маргінальне безробіття. Структурне безробіття	
	Наслідки безробіття	
	Безробітні	
	Зайняте населення	
	Соціальні виплати з безробіття: розмір, строки	
	Дослідження основних принципів державної політики в сфері зайнятості населення. Гарантії держави	
ДРН 2	2 Форми і системи оплати праці. Аутсоринг та аутстафінг	8
	Колективний договір	
	Поняття форм і систем оплати праці	
	Тарифна система оплати праці. Тарифна сітка. Тарифна ставка	
	Посадовий оклад	
	Тарифно – кваліфікаційний довідник	
	Безтарифна система оплати праці	
	Почасова форма оплати праці	
	Відрядна форма оплати праці	
	Порівняльна характеристика форм оплати праці, для визначення оптимальної, з урахуванням особливостей бюджетної та податкової систем України	
	Договори підряду, для мінімізації податкового навантаження	
Аутсоринг та аутстафінг		
ДРН 3	3 Порядок прийому на роботу. Фрилансінг	8
	Трудовий договір	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Встановлення випробувального терміну Прийом на роботу окремих категорій працівників Прийом на роботу тимчасових і сезонних працівників Прийом на роботу інвалідів Прийом на роботу неповнолітніх Прийом на роботу сумісників Оформлення, введення та облік трудових книжок Фрилансінг: переваги та недоліки.	
ДРН 4	4. Порядок звільнення з роботи Припинення трудового договору Загальні підстави припинення трудового договору Звільнення за згодою сторін Звільнення у разі закінчення строку трудового договору Звільнення у зв'язку з переведенням працівника на інше підприємство або переходом на виборну посаду Звільнення у зв'язку із зміною істотних умов праці Розірвання трудового договору з ініціативи працівника Розірвання трудового договору з ініціативи власника Право на звільнення за власним бажанням. Двохтижневий строк попередження	8
ДРН 5	5. Відпустки: їх види та порядок надання Привабливість інвестиційних проектів Відпустка Види відпусток Щорічні відпустки Основні відпустки Додаткові відпустки Творчі відпустки Соціальні відпустки Тривалість відпусток. Святкові дні. Порядок надання відпусток Відпустка за сумісництвом Відпустки у зв'язку з навчанням. Надання навчальних відпусток працівникам, які навчаються у ВНЗ Загальна формула розрахунку відпускних	8
ДРН 6	Тема 6. Лікарняні Основні нормативно – правові документи, які регулюють нарахування та виплату лікарняних Порядок дій роботодавця, при отриманні лікарняного листа від працівника Загальна формула розрахунку лікарняних Страховий стаж працівника. Коефіцієнт страхового стажу Середня заробітна плата. Розрахунковий період для обчислення середньої заробітної плати Лікарняні при роботі за сумісництвом	8
ДРН 7	Тема 7. Контроль утримань із заробітної плати Обов'язкові та необов'язкові утримання Обмеження загальної суми утримань	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	Податок з доходів фізичних осіб	
	Податкова соціальна пільга	
	Порядок виплати заробітної плати.	
	Нарахування єдиного соціального внеску	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	30
ДРН 1	1. Політика держави у сфері зайнятості населення	6
ДРН 2	2. Форми і системи оплати праці. Аутсоринг та аутстафінг	4
ДРН 3	3. Порядок прийому на роботу. Фрилансінг	4
ДРН 4	4. Порядок звільнення з роботи	4
ДРН 5	5. Відпустки: їх види та порядок надання	4
ДРН 6	6. Лікарняні	4
ДРН7	7. Контроль утримань із заробітної плати	4
	РАЗОМ	90

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за

вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3. Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; ♦ критичне	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й	80-84

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	недостатньо обґрунтована	
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
♦ розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; ♦ здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень;	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	<ul style="list-style-type: none"> - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; ♦ відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій;</p> <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: -</p>	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
груп осіб; ♦ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60	

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Верховна рада України [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua> ;
2. Нормативні акти України (НАУ) [Електронний ресурс] / Інформаційно - пошукова правова система Нормативні акти України (НАУ). – Режим доступу : <http://www.nau.ua>
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Статистична інформація. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс] / Фінансова звітність підприємств. – Режим доступу : <http://me.kmu.gov.ua>

5. Соціальний захист працівника: навч. посіб. [Електронний ресурс] /М.С. Пашкевич, О.В. Усатенко ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн.ун-т. – Електрон. текст. дані. – Дніпро : НГУ, 2017. – 82 с. – Режим доступу: <http://nmu.org.ua> (дата звернення: 30.10.17). – Назва з екрана.